274 45

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ, Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS, manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Martis vigesimâ-nonâ Martii, anno Domini M. DCC. LXVIII.

M. GUILLELMO FUMÉE,

Doctore Medico, Præside.

An in pectoris Hydrope, quò maturior, eò felicior Thoracis Paracentesis?

I.

HYDROPS, nemini non notum morbi genus, pro variis quas infestat corporis partibus, varia sortitur nomina, sic ascites, leucophlegmatia, hydrocele, hydrocephalus nuncupatur, prout vel abdominis cavum, vel substratas cuti membranæ adiposæ cellulas, aut testium involucra, membranasve cerebri, ipsiusque molem alluit. Reliquis autem in locis, quos à suâ illuvie non sinit immunes, partis aut visceris affecti nomen sibi vindicat. Hinc uteri, ovarii, pectoris hydrops appellatur. Ubicùmque sibi sedem elegerit, propria iis partibus quarum lædit functiones, mala secum accersit. At tristiore formidandâque

A

magis ſymptomatum catervâ ſtipatus ægrum non aliàs adoritur, quam dum, in alterutrum aut utrumque pectoris cavum diffuſus, vitalem hanc arcem peſſimâ ſuâ diluvie occupat. Ex eodem, unde reliqui manant hydropes, primario fonte derivatur hydrops pectoris. Hunc nimirum gignit aut acrimoniâ, aut ſpiſſiore craſi peccans cruor. Ex illius enim ita vitioſi ſanguinis gremio ſeparatam, & thoracis pulmonumque membranas perreptantibus vaſis lymphaticis educendam, ſeri portionem pari labe infici debere palam eſt. Ab hoc igitur humore vel eroſa, vel juſto plus dilatata rimas ducere ſummè tenuia hæc vaſcula, proindeque ſerum, qua data porta, effugium moliri, ploratu aſſiduo in thoracis cavum ſtillare, ibi ſtagnare negato exitu & coacervari neceſſum eſt. At non ſoli ſanguinis perverſæ diatheſi ſuam ſemper debet originem ille morbus: naturâ enim ſuâ debilior, aut à prægreſſis morbis labefactata pulmonis, pleuræque & aliarum, quæ ſitæ ſunt in thorace, partium textura huic accerſendo ſuum ſæpiùs confert ſymbolum. Indè eſt, quod peripneumonias, pleuritides, Aſthmatis inſultus, graveſque & diuturnos pulmonum infarctus non rarò excipiat. Eos etiam plerumque ſolet ægros affligere, quorum hepar, aut lien, vel aliud in abdomine contentum viſcus pravè afficitur, & ſuam peragendæ chyloſi debitam non potis eſt operam commodare. Quam enim non ritè ſubacta ciborum maſſa in ſanguinis alveum refundit. inſincera male elaborati chyli copia progeniem ſe deteriorem certo certiùs datura eſt, grave ſcilicet, lentum, acre ſerum, tenuiſſimos pulmonum reliquoſque thoracis lymphaticos canales impar præterlabi, par vitiare. Natum adoleſcentemque hunc morbum dubia, & quæ varios pulmonum affectus mentiantur, ſigna diſſimulant; adultum non obſcura quibuſque certò confidat Medicus, produnt ſymptomata; inveteraſcentem demum nulli ceſſura medicinæ, ſtipat malorum omnigenûm cohors. Huic invadenti fidas ſe addere comites, & ceterorum ſymptomatum agmen ducere ut plurimùm ſolent febris lenta, importunaque, & qua nihil expuitur, tuſſis. Cùm paulò magis incrementi cepit, & à collecto decidui jugiter ſeri imbre gravari incipit diaphragma, tum difficultas ſpirandi ſenſim obrepit, & aliquem in infima pectoris parte gravitatis ſenſum experitur æger. Ubi autem eò increvit colluvies, & ita exundat, ut paulò validiùs commoti ægrotantis lateri admotæ aures fluctuantis intus aquæ ſonitum percipiant: tunc quæ primò quaſi micare videbantur, & erant tolerabilia, jam exertis viribus, & adſcito aliorum denſiore ſatellitio, in ægri tormentum perniciemque mala deſæviunt. Tuſſis exaſperatur & increbreſcit; graviori pondere diaphragma comprimitur; tenditur velut cingulo conſtricta, doletque ima thoracis regio; operioſior fit reſpiratio, in unum duntaxat latus, imò nonnunquam in neutrum recumbere, nec etiam ſupinus jacere poteſt ægrotans, quin violentâ tuſſi ſubitò correptus & anhelans hunc ſitum protinus immutare cogatur. Nec ipſi fas impune alimentis famem ſedare; ingeſtos enim cibos cominus ſequuntur exacerbata tuſſis, præpeditaque magis, & qualis aſthmaticos vexare ſolet *convulſiva* reſpiratio: vibrare cor languidum crebrò intermittit, crebrò palpitans validiores ictus ingeminat. Optatiſſimum illud ſomni tempus, quo ægrotantes reliqui ſuas lenire ſolent ærumnas, hunc ægrum ullo nedum ſoletur levamine, novis è contra premit anguſtiis: vix enim primus irrepit ſopor, cum ſtatim, veluti conſtricto pectore, præcluſiſque faucibus, tantùm non ſuffocatus excitatur, totuſque pertrepidat, & quaſi ipſiſſimæ morti ereptus perhorreſcit. Hinc complures hoc morbo detentos ea nonnunquam invadit ſomni formido, ut perennibus malint ſe torquere vigiliis, quàm terri-

tentiæ detrahendum perperam censeres. Primùm enim illud emolumenti è nostra methodo percipitur, quòd huic insistentem medicum penes sit præcavere, ne serum commorando putredinem. exitio pulmonibus futuram, contrahat. Hinc etsi morbum non sanet, illius tamen sanandi removet impedimenta. Insuper quandiu congestum in pectore stagnabit serum, non modò incassum, sed etiam cum certo & citiore damno ægrotantis, omnigena quæ alvum, urinas, sudores & excretiones reliquas valent movere, medicamenta in usum vocaveris: Horum siquidem hinc effectus pendent, quòd fluidorum augeant motum, solidorum vim systalticam intendant. Cum igitur mota quælibet corpora eò ferantur, ubi minorem superandam habent resistentiam: In debilia ex se, & circumfuso, qui iis imbibitur, humore debiliora facta pulmonum vasa confertim magis & violentiùs, quàm alio, sanguinem humoresque ab his medicamentis in motum actos protrudi debere manifestum est. Unde obstipata jam dehiscentiaque, densiùs obstipatum, & in majores hiatus diductum iri vasa lymphatica necessum est. Hæc autem incommoda cautius vitaveris, si, prout innuimus, maturè depleto thorace, disruptorum tubulorum coalitui obstantes extrinsecus causas amoveris, ea deinde intus medicamenta admoturus, quæ impactos humores molliter solvere, sensim diluere, fluxiles demum reddere apta sint. Postremò etiamsi morbum omnino non exturbaret, sed huic mitigando, ægrotantisque vitæ aliquandiu protrahendæ tantùm inserviret, à nobis laudata, Paracentesis, foret tamen, unde illius non procrastinandæ authores meritò essemus.

V

NON solius seri aut lymphatici humoris effusio pectoris hydropem semper generat: chylosum enim laticem è rupto ductu thoracico defluum, huic aliquando ortum dedisse compertum est. Memoratis hujus morbis symptomatis illud etiam addideris, quod sæpè non nihil *œdematosè* manus ex affecto latere tumeat, doleantque interdum, & paralysi corripiantur brachium atque humerus. Præter pectoris hydropem propriè dictum, aliæ adhuc duæ nonnunquam occurrunt hydropis species. quæ eodem nomine solent designari. Harum altera inter utramque pleviræ Laminam, altera in ipsâ mediastini duplicaturâ gignitur. Utraque auxilio Chirurgiæ indiga iisdem fere signis dignoscitur eademque accersit symptomata, ac Hydrops pectoris à nobis descriptus. Illud tamen sibi peculiare vindicat, qui pleuram obsidet; quod aliqualem lateris affecti dolorem levemque intumescentiam pariat, nullum autem ponderis diaphragma comprimentis coercentisque sensum incitiat, nec in pedibus excitet tumorem œdematosum. His verò notis hydropem mediastini dignoveris, quòd de molestâ diaphragmatis gravitate non conqueratur æger, & pectore in anteriora reclinato minùs laboret. Priori hydropis speciei juxta præscriptam à nobis methodum, secto, aut etiam ope instrumenti *Trocar* dicti perforato thorace, medeberis; posteriorem, nonnisi terebrato externo, incisoque perioſteo, licebit sanare. In curando pectori hydrope eamdem Medicus regulam sequatur, ac in aliis morbis, quibus profligandis, nisi conjunctas eorum causas primùm expugnaverit, antecedentes expugnare frustra meditabitur. Sic in sanandis insultibus epilepticis, quos vermes alicubi nidulantes creant, nihil proficiet, non deleto vermium semine: sic cruciatus immanes, quibus ægrum torquet calculus in vesica inclusus, eodem non excluso, amoliri ullis quantùm libet pollentibus medicaminum viribus haud quamquam poterit: sic denique non promotâ aut expectatâ dentium eruptione, mutiformia hæc & pessima symptomata,

quibus pueros affligunt dentes erupturi, fugare nonnisi irrito conatu enitetur. Nobis incassùm objiceres, purgantium & aliorum, quæ humores attenuare forasque educere valent, medicaminum ope exinaniri canales lymphaticos, ferum in thorace cumulatum per resorbentes membranarum tubulos exsugi, proindeque morbum mitiore & incruento marte profligari. Ut enim hanc diluamus objectionem, respondere nobis suffecerit, ægerrimè raròque admodùm, hac usurpatâ methodo, diffusi seri in suos canales regressum obtineri. Aliàs non ita foret immedicabilis, nec inter ferè desperatos morbos annumeranda hæc, de quâ agitur, hydropis species. Quæ quidem seri è pectoris cavo evocandi, difficultas utrum ab occlusis, ipsâque morbi causâ vitiatis poris resorbentibus orriatur, an ab aliis causis dependeat, mittimus inquirere. Prætereà non solùm operosissimam & ferè semper irritam, sed eam in super esse quæ noceat maximè & idcircò exulare debeat, hanc medendi rationem asserimus. Hâc enim institutâ sanguis & humores fluidiore suâ parte orbantur, suo defraudantur balsamo, citaque ut plurimùm phtisis ingruit. Hinc vitatâ scyllâ incidit in charybdim, & mutatâ duntaxat exitii causâ, non minùs tristi, licet dilato parumper, naufragio perit ægrotans. Nec nostram ullatenùs sententiam infirmant, qui celebratam thoracis paracentesim secuti sunt complures funesti eventus. Hos enim non accersivit ipsa operatio, sed operationis tardata nimis administratio fecit, ut anteverti non potuerint.

Ergò in pectoris Hydrope, quò maturior, eò felicior Thoracis Paracentesis?

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Joannes - Stanislaus MITTIÉ, *Regiæ Scientiarum & Litterarum Nancei Academiæ Socius, necnon Stanislai I. Poloniarum Regis dum viveret, Medicus ordinarius.*

M. Matthæus - Thomas LACASSAIGNE.

M. Josephus DE JUSSIEU, *Regiæ Scientiarum Academiæ Socius.*

M. Philippus QUERENET.

M. Franciscus PORTIER DE LA HOUSSINIERE, *Chirurgiæ Gallico idiomate Professor designatus.*

M. Hyacinthus-Theodorus BARON, *Antiquus Facultatis Decanus, necnon Castrorum Regis & exercituum in Germaniâ & in Italiâ proto-Medicus.*

M. Carolus - Ludovicus - Franciscus ANDRY.

M. Joannes-Baptista-Alexander MAIGRET.

M. Ludovicus - Maria POUSSE, *Eques & Censor Regius.*

Proponebat Parisiis LUDOVICUS-HENRICUS BOURDELIN, Parisinus, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus. A. R. S. H. 1768, à sextâ ad meridiem.

Typis QUILLAU, Univers. & Facult. Med. Parisiensis, Typographi.